

CONSERVAREA ȘI RESTAURAREA UNUI PARAVAN APARTINÂND PICTORULUI HANRI CATARGI

Sorela GÂNGIOVEANU

Pictorul Hanri Catargi s-a născut la 6 decembrie 1894 la București și despre el, Eugen Schileru spunea: “ Catargi este adversarul picturii întemeiate pe senzații exagerate, pe culori intense, exaltate, violent contrastante”.

Pictorul are lucrări la Muzeul de Artă al României, Colecția Academiei Române, Muzeul Municipiului București, Muzeul Zambaccian, Muzeul de Artă din Craiova. Din numărul de 39 de lucrări, 34 provin din donații personale.

Piesa care a intrat pentru restaurare în laboratorul nostru face parte din colecția ce-a aparținut artistului, de la conacul său din Scăiești - un sat de lângă Craiova.

Piesa este formată din două rame de lemn acoperite de jur împrejur cu mătase de culoare bej cu motive florale. Fiecare ramă încadrează un carton gros care la rândul său are lipit pe el o hârtie de culoare neagră. Suportul textil este din mătase de culoare neagră, pe aceasta fiind brodat cu fir de hârtie metalizată, înfășurată pe un suport textil de bumbac un păun.

Una din ramele paravanului a prezentat un grad avansat de deteriorare, aceasta constând din lipsa hârtiei de culoare neagră de pe unele porțiuni, șifonări și fisuri. Suportul de material era deshidratat, rupt pe suprafețe mari, îmbătrânit și chiar lipsă pe unele zone. Firele de broderie erau rupte, scămășate și în unele locuri chiar lipsă.

Mătasea de pe suportul de lemn era murdară și lipsea de pe unele zone, prezentând și un grad avansat de deshidratare. A doua ramă a piesei prezintă un grad mai mic de degradare, aceasta constând numai în dezlipirea suportului textil și scămășarea firelor de broderie.

Mai întâi s-a făcut o curățire mecanică cu o pensulă moale, după care s-a trecut la o curățire umedă a mătăsii de pe ramele de lemn. Curățirea s-a efectuat pe zone mici cu soluție de apă distilată + alcool etilic + glicerină. Uscarea s-a făcut cât mai rapid pentru a nu se produce o dezlipire a mătăsii de pe cadrul de lemn. După îndepărtarea resturilor de hârtie neagră de pe cadrul ramei de lemn s-a trecut la înlocuirea acesteia cu hârtie japoneză mai groasă. Această hârtie a fost incolată cu C.M.C. de concentrația 5%, incolarea făcându-se pe vertical și orizontal în direcția liniilor de apă ale hârtiei, pentru o deformare minimă a hârtiei și redarea unui tușeu cât mai bun. După terminarea acestei operații hârtia japoneză a fost vopsită cu tempera neagră și s-a cașerat pe cartonul suport al paravanului cu C.M.C. în concentrație de 3% și aracet.

Mătasea pe care se afla broderia (mătasea suport) a fost curățită de asemeni pe porțiuni mici cu apă distilată + alcool etilic și la final a fost emoliată cu glicerină, pe pat absorbant, prin tamponări și uscările au fost făcute cât mai repede, broderia fiind conservată în același mod.

După închiderea operațiunilor de conservare s-a trecut la operațiunile de restaurare

care au constat din lipirea mătășii pe suportul de hârtie neagră, aceasta fiind făcută cu soluție de C.M.C. 2 % prin punctare cu o pensulă mică.

Mănunchiurile firelor de mătase au fost umezite și întinse ușor cu pensula, după care, prin punctare din loc în loc, cu soluția de C.M.C. au fost lipite.

Firele de broderie au fost mai întâi descurcate și netezite ușor, cu o pensulă moale, apoi au fost lipite cu soluția de C.M.C. redându-se forma inițială a broderiei pe mătasea suport.

A doua ramă a paravanului a fost conservată și restaurată în același mod.

Pentru a proteja mătasea și broderia, pe un cadru de lemn a fost fixat un tul și vopsit cu pigment de culoare neagră; fixarea pe ambele rame, peste broderie, făcându-se tot prin punctare cu C.M.C. pe marginea interioară a ramei de lemn.

Partea din spate a paravanului era dublată cu o pânză de bumbac de culoare gri, cu motive florale, colorate variat. Aceasta a fost conservată cu soluție de apă distilată și alcool etilic, uscarea făcându-se cu hârtie de filtru și curent de aer cald.